

ПОЛІТИЧНА ПОВЕДІНКА МОЛОДІ У СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Проаналізовано особливості політичної поведінки молоді. Визначено причини активної і пасивної поведінки громадян України. Акцентовано увагу на необхідності політичної освіти молодих людей.

Ключові слова: політична поведінка, молодь, політична апатія, політична пасивність, політична активність, політична освіта.

Abstract

The features of political conduct of young people are analysed. Certainly reasons of active and passive conduct of citizens of Ukraine. Attention is accented on the necessity of political education of young people.

Keywords: political conduct, young people, political apathy, political passivity, political activity, political education.

Сьогодні політична насиченість повсякденного життя українського громадянина є фактом. Проте інформаційний тиск, економічна і політична кризи, криза цінностей, недовіра до політиків спричиняють різні прояви політичної поведінки, зокрема, молодих людей. Актуальним є дослідження політичної поведінки молоді в сучасних умовах, визначення її причин та особливостей. Адже молоді люди є потенційно активною частиною суспільства, які є мобільні і часто досить радикально налаштованими.

Політична поведінка є складним і багатогранним феноменом політичного життя спільноти. Її аналіз у сучасних умовах державотворення українського суспільства має суттєве прикладне значення, оскільки дає змогу прогнозувати вектори розвитку політичної поведінки громадян, певною мірою впливати на неї та спрямувати ці вектори в бажаному для політичних інститутів і суспільної системи загалом напрямі [1].

Аналіз досвіду новітньої історії української держави надає можливість виділити найбільш політично активну та дієву частину нашого суспільства – молоде покоління віком 15–34 років. Зазначене зумовило науковий інтерес до визначення детермінації політичної поведінки сучасної молоді в Україні. Політичну поведінку в сучасному науковому обігу визначено як сукупність дій і вчинків суб'єкта політичного життя відносно політичної практики. Типи та форми політичної поведінки людини є досить різноманітними, а тому потребують подальшої деталізації [2].

Розглянемо спочатку головні причини певної політичної поведінки молоді. Зичайно, на неї впливають політичні позиції, переконання та інші суб'єктні компоненти активності людини в політичному житті. Політичні біхевіористи запропонували ситуативний підхід до аналізування чинників політичної поведінки особистості: фізичне, органічне й соціальне середовище.

Звичайно, крім цих причин є маса інших пояснень, зокрема, апатичного ставлення молоді до політики, але в цілях узагальнення зупинюся на найтиповіших причинах. Багато молодих людей не можуть зрозуміти, яким чином проблеми, обговорювані політиками і кандидатами на виборах, співвідносяться з їх власним життям і їх соціальним середовищем.

Нинішнє молоде покоління є поколінням волонтерів: три чверті молоді до закінчення коледжу, університету займалися тим чи іншим видом діяльності на добровільних засадах. Волонтерська робота дозволяє безпосередньо бачити результати своєї праці і при цьому стикатися з проблемами на місцевому рівні. Багато молодих людей не бачать у політичній участі результатів в сенсі їх безпосереднього впливу на життя, що, в свою чергу, змушує їх робити висновок, ніби політика не є інструментом позитивних змін.

Крім того, багато молодих людей не голосують і / або не беруть участь в політичному процесі, відчуваючи свою невідповідність і слабку поінформованість як про процес, так і про кандидатів і їхні політичні платформи. Навіть сама процедура голосування відштовхує багатьох молодих людей.

Хоча сьогодні набагато легше, ніж раніше, отримати інформацію про кандидатів і які піднімаються ними проблеми, багато хто до цих пір сумнівається у своїх знаннях і у своїй здатності прийняти відповідальне рішення під час голосування.

Проте є молоді, яка розуміє, що активна політична участь здатна змінити на їхнє життя.

Варто звернути увагу й на те, що мало хто з кандидатів безпосередньо звертається до молодіжної аудиторії. Результати досліджень свідчать, що серед всіх вікових груп виборців на виборах всіх рівнів молодь, особливо у віці від 18 до 25 років, є найпасивнішою частиною електорату. В результаті виникає порочне коло: кандидати не звертаються до молоді з тієї причини, що молодь не ходить на вибори, а молодь не голосує, тому що політики не піднімають проблеми, які їх хвилюють.

Політики концентрують увагу на проблемах, які цікавлять великі групи виборців, зокрема, людей похилого віку. Соціальна захищеність і система охорони здоров'я – це дві найбільш обговорювані проблеми, а зростання стипендій або доступність грантів для студентів практично не обговорюються.

Звичайно, причинами політичної активності/пасивності є й внутрішні мотиви, приклади старшого покоління, реальні зміни у суспільстві під тиском громадянського суспільства, рівень політичної культури, зміни виборчого законодавства тощо.

Але є чимало шляхів розв'язання цих проблем. По-перше, я вважаю, що молодим людям потрібно усвідомити, що їх політична активність і участь у виборах є необхідно, адже мінімізує маніпуляції з невикористаними бюлітнями. Після подій 2014 року, анексії Криму, ситуації з АТО українці відчували сплеск національної гордості і патріотизму. Ці події згуртували націю і відкрили високий потенціал для розвитку суспільства. Сьогодні громадяни, в тому числі і молодь, бачать приклади демократичних суспільств, впровадження демократичних процедур на різних рівнях прийняття рішень, активності студентів розвинутих держав світу тощо.

По-друге, молодь повинна взяти ініціативу в свої руки і сміливіше брати участь в політичному житті, оскільки вона формує простір для власного життя. Сьогодні розвивається е-демократія, е-урядування, які дозволяють швидко взаємодіяти з органами влади.

По-третє, інформація про політичних діячів, про виборчі кампанії і про зловідомі проблеми сьогодні більш доступна, ніж раніше. Дізнатися про всі ці речі не важче, ніж включити комп'ютер і зайти в Інтернет. Нині всі політичні сили мають вебсайти, сторінки на Фейсбуці тощо, на яких висвітлюється хід їх виборчих кампаній. Твердження, що, мовляв, комусь не відомі позиції того чи іншого кандидата з того чи іншого питання, або результати діяльності певного обраного представника на своїй посаді – погана відмовка з метою не ходити на вибори. Громадянам, включаючи і молодь, потрібно голосувати хоча б з метою самоосвіти. Підвищення рівня своїх знань і розуміння багатогранності політичного процесу є обов'язком громадянина в сучасних умовах, завданням, які істотно спростилися завдяки технічному прогресу. Майбутня доля демократії в Україні залежить від залученості громадян у демократичний процес. Одиначний неприхід до виборчої урни представляє куди меншу загрозу для демократії в порівнянні з повільним і поступовим відмовою від неї апатичних і не побічних в ній громадян. Отже, серед знайдених особливостей політичної поведінки молоді найбільш властиві такі: залежність від соціального оточення, епізодична участь у політиці та імпульсивна політична агресія. Необхідно побудувати систему політичної просвіти серед різних верств населення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Денисюк С. Г. Культурологічні виміри політичної комунікації : монографія / Денисюк С. Г. – Вінниця : ВНТУ, 2012. – 392 с.
2. Денисюк С. Г. Ментальна природа сучасної політичної комунікації / С. Г. Денисюк // Політологічний вісник : збірник наукових праць. – К. : ІНТАС, 2011. – Вип. 56. – С. 352-359.

Науковий керівник: *Денисюк Світлана Георгіївна* – доктор політичних наук, професор кафедри суспільно-політичних наук, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: svetadenisiyk@gmail.com.

Нікітюк Максим Володимирович – студент групи ІІМ-15Б, факультет машинобудування та транспорту, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: infinitevo@gmail.com

Supervisor: *Denisiyuk Svetlana G.* - Doctor of Political Science, Professor of the Department of Social and Political Sciences, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: svetadenisiyk@gmail.com.

Nikityuk Maksym V. - Student of group 1IM-15B, faculty of engineer and transport, Vinnytsya national technical university, Vinnytsya, e-mail: infinitevo@gmail.com